

Döbrentei Kornél

Ave Maria, 52559-es számú halálraítélt

In memoriam Wittner Mária

*„egyszer majd el kell temetNI
és nekünk nem szabad feledNI
a gyilkosokat néven nevezNI!”*

Nagy Gáspár, 1983

Elmentél, s mindig visszatérsz, mint a fecskék,
most urnád a fészük, hogy fölerősítsék
a dobogást, bár tudják, Te még kihallod
lyukas zászlókból a szabadság-szívhangot.
A hű valóság mesékbe rejtve perzsel:
rézerdő, rézhüvelyekből kikericsrét.
Lázás humusz vagy, ki vakmerőn terül szét,
globál-túszejtők ellen szeplőtlen fegyver.

Varrógépeden lobogóvá szült vászon,
nagykorúságig kell népet pelenkázson.
A Szabadság fényes foganás, Kikelet,
nem cáfol boncasztali tél, s nem hiteget:
velő, nyák, bélsár, vér, veríték, vizelet,
merőkanállal, mert zavaros literek.
Valóban igaz, nincsen tiszta eredet?
Pedig vágy úz, az ősforrásért eleped!

A függetlenség nem sült galamb, aranyhal,
micsoda titkokat üzentél magaddal,
s viszel, mindig küldetésben Vagy, rettentő,
felülmúlhatatlan mélység a Teremtő.
Téged idéz, mikor haragvó ég alatt
látom, feljő mosolyod: éjből virradat,
s elborul, mert kiderült az elpalástolt,
a létünk-tét legújabb román hitszegés.

Fals csönd tartotta a tákolt veres tábor,
s árulás: hátunkban máig mementós kés!
A fájdalom, az emlékezés friss, mai,
álnok kelepce-csata volt a tordai:
Kárpátok ösvényein muszka tankokat
vonszoltak föl, az Alföldünkre rárontókat.

De lent állomásozott egy honvédoszlop,
élén karakán Rugonyi alezredes,
s csak háromnapos ellátmány: lőszer, étel,

pár löveg, és a csalárd terv szertefoszlott
– rajtuk ütésünk bravúr-csíny, kivételes –,
erről szólni nyolcvan éve ki merészel;
mert a magyar baka vakmerőn nekiment,
s hetekre fönt rekedt a szovjet regiment.
Hogyan vehetné hasznát a túlérőnek,
kit övéi kényszerhőssé hátba lönek?
Ősi virtusunktól a ruszki megfutott,
csak bolsi csonkolt agy fogadja „ép” ésszel,
szólni e hőstettről senki se merészel,
mi külföldi hadoskolákban köztudott.

Annyi kiégett harckocsit a Corvin köz,
se a Moszkva tér '56-ban nem látott,
sem azt, szabadságharcost hány ávos üldöz,
– hát mégis működik a turáni átok?
„Szomszédsgából” sem takaró, gyógy- s kötszerek,
vagonszám csak gumibot-segély érkezett.
Súlyos juss az élet, roskasztón szakadt Rád
oly alvilág, mely minden ízében galád.

Hová bújsz, barlangodba kard nyúl, nincsen zug,
hol ne lenne honárulás, bérelt, hazug,
tíz centért cenkek, szívzörejük is csalás,
de nem áll le, újjászületik, bár furán:
fölsírás nincsen, van fülsértő csámcsogás,
hosszú távon se nyereség, se hozomány.
Szád szögletibe bölcsület grimaszt rakjon,
Te tudod, a Teremtés-díszlet nem karton,
vállalt hitért, hazáért ítélet: halál,
taláros, vérbíró aljanép megtalál.
Miféle Aranybulla ez: rothad a hon,
jobbítani akarsz – s e banda kötélre von?

Bűnvád az ifjúság, képekből áll össze
gyerekrajz: ház, tető, s védve, kémény mellett,
dobtárakba Wittner sorsot, lőszert tölt be,

s perceit, mit történelmi idő ellett.
 Ki sejthette, krokodilkönnyeket ontva
 sirat hatmillió kikapart magzatot,
 bár lelkén szárad Nagy Imre s Tóth Ilonka
 vére, s Mansfeld szülinapra bitót kapott,
 élte – tizenyolc gyertyaszál – kioltatott.

Miféle sátán-uralt lelkiismeret!
 Börtön-nagykorúságban senyvedő rabok,
 kékkoporsós-korú nemzedék, ismered.
 „Sziasztok lányok, jönnek értem, meghalok”,
 szólt az áldott emlékezetű Katalin,
 s mocskos szenvedéllyel működött a hurok,
 de máig maradandón ment el, angyalin.

Profán Szentségtartó-fazékban bableves,
 Práter utcai ebéd, szeánszos emlék,
 ha rágondolsz, a szívdobaj megint heves,
 egymásba mállik át a lét s a nemlét.
 VÉN ZÁSZLÓTARTÓK, mind makacsul fiatal,
 Kit horn s pufajkás zülledék még le nem lőtt,
 szíve a Tejútig lendül, s mikor meghal,
 fölmeleg, legendás szokás, nem csak avégett,
 főt, zászlót hajtson Csaba királyfi előtt;
 vágyja: torz pörében lesz igaz Ítélet.

Romlott apródokat nevelt apró antal,
 telitömte lelkük mérgezett malasztal,
 amiként münlich, marosán, biszku s mások
 tették, hatalomba füledt dagonyások,
 senkiknek adván tovább a váltóbotot,
 országvesztés a tisztük, a miénk robot,
 azóta sincs merszük leásni a mélyre,
 elszántságuk se, a tanulságot elérje.

Eljutottunk az idők végpereméig,
 itt már a földi tetteket számonkérjük.
 Kiszemelt vagy, általad megregulázza,
 leleplezze, kiket ment az Országháza:
 eredendően néplélek tisztaszobája,
 obstrukciós globál-komcsiknak kiváló
 helyé züllesztett Augiász-istálló,
 mosdatlan szájú csürhe teliokádja,
 megteheti, orcánk szégyenpírban éghet,
 enyhít a Házban szólt korszakos beszéded.

Politikai ótvaros kurtizánok,
 akik győztesnek, vesztesnek is csak bábok,
 megigazulni hajlandóságuk nincsen,
 héroszként mi ganézzuk ki őket innen,
 kitaró kitarottak, trónra mind talmi:
 lajtorján mászó Jákobként is alkalmi.
 Némelyhol az almához kés-villa dukál,
 nekik a léggömbhámozás könnyebb, kézhez áll.
 Szelidség, mellyel glóbusz s ég közt ingázol,
 erőszak-visszaverve le így igazol,
 hajdan-dühöd megfékezte Isten, érti,
 ezért hiszi, felnőhet hozzá az Ember,
 s a halvány próbálkozást is fölértékli,
 bár Káin és Ábel végzete százezer,
 millió okulás-hiányos év óta
 kísért. Az emberfaj kreált idióta?

Az igazság láva-vevhű jéghegy, fáztok,
 izzadt kínzók, utolér, mit tettetek,
 mártíri kereszték kísértnek bennetek,
 pribékek, bakók, egyszer eljut hozzátok
 halál-túlra, s megölt Krisztus mögé bújva
 azt merészlitek vallani, nem tudtátok,
 mit cselekszettek – elkövetnétek újra:
 Máriát esténként be úgy hurcoltátok,
 dicső népi demokráciátok foglyát,
 hitte, másnap reggel akasztani fogják,
 műveltétek vele kétszáz tíz napon át.
 Én nem! Isten irgalmas. Ő tán megbocsát.
 Rátok olvasom bűnlajstromotok mocskát.

Elmentél, s mindig visszatérsz, mint a fecskék,
 most urnád a fészkek, hogy fölérősítsék
 a dobogást, bár tudják, Te még kihallod
 lyukas zászlókból a szabadság-szívhangot.
 Vagy a villámlásba testesült Akarat,
 tudat-éjt bevilágító sugallatban:
 nálunk egy elszánt fecske is csinál nyarat,
 ha meghal is, úgy megy el, hogy halhatatlan,
 s nem költözik, végleg magyar földön marad.

Pomáz, 2023

(A vers 2022 végétől 2023 áprilisáig készült.)